

ALOPESİA AREATA

EY.FR.10.434.11

Bu broşürün amacı Alopesi Areata hastalığı hakkında daha çok bilgi edinmenizdir ve hastalığın ne olduğu, sebepleri, neler yapılabileceği hakkında ve daha fazla bilgiyi nereden bulabileceğiniz hakkında bilgi vermektir.

Alopesi Areata Hastalığı Nedir?

Alopesi kıl kaybı için kullanılan genel bir terimdir. Alopesi areata ise her yaşta görülebilen saç kaybının yaygın bir sebebidir. Hastalık sakal, kaş ve kirpikler, vücut, kol ve bacaklar gibi kıl bulunan her yeri etkileyebilmekle beraber, genellikle saçlı deride küçük, madeni para büyüklüğünde, yuvarlak kel alanlara sebep olur. Bazen saçlı derinin tamamını tutabilir (alopesi totalis) veya saçlı deri ve vücut kıllarının tamamında da kayıp olabilir (alopesi universalis). Saç kaybının ne kadar olacağını önceden bilmek mümkün değildir. Tipik alopesi areatada kılların yeniden büyümesi aylarca bazen yıllarca zaman alabilir, fakat bu da garanti edilemez. Yeni çıkan saçlar bazen beyazdır, en azından ilk seferde beyaz saçlar büyür. Alopesi totaliste ve alopesi universaliste kılların yeniden tam olarak büyüme olasılığı düşüktür.

Alopesi Areatanın Sebepleri Nelerdir?

Hastalıkta saçlar dökülür, çünkü etkilenen bireylerin kıl folikülleri, bağışıklık sistemi tarafından hastanın kendisinin olarak tanınmaz ve yabancı olarak algılanarak reddedilir (otoimmünite). Bunun neden olduğu, neden sadece belli bölgelerin etkilendiği ve kılların tekrar neden büyüdüğü bilinmemektedir.

Alopesi areatalı bir hastada tiroid hastalığı, diyabet ve vitiligo (deride beyaz yamalar) gibi diğer otoimmün hastalıkların gelişimi sağlıklı birine göre daha yüksek orandadır.

Doktorunuz tiroid problemlerinizi veya kan hastalığınız olup olmadığını anlamak için kan testlerinize bakmayı önerebilir.

Hastalık bulaşıcı değildir, vitamin eksikliği ile ya da yediklerinizle ilgili değildir. Stres, özellikle matem, ayrılma ve kazalar gibi olaylar bazen hastalık için tetikleyici olabilir.

Alopesi Areata Ailesel midir?

Hastalıkta genetik bir yatkınlık vardır ve yakın aile bireyleri etkilenebilir. Ayrıca tiroid problemleri veya diyabet oldukça yaygındır.

Alopesi Areatanın Belirtileri Nelerdir?

Bazen kafa derisinde karıncalanma hissi olabilir.

Alopesi Areata Nasıl Görünür?

Hastalık tipik olarak saçlı deride bir veya daha fazla kel alanlar, düzgün yamalar şeklinde başlar, inflamasyon veya pullanma yoktur. Renkli saçlar etkilenme eğilimindedir bu yüzden yaşlılarda kel alan içinde birkaç beyaz saç kalmış olabilir. Bazen iyi sınırlı yamalar, daha nadiren saç kaybı yaygın olabilir. Kısa, incelmış saçlar alopesi areatanın karakteristik ünlem işareti saçları olarak bilinir ve kel yamanın kenarında görülebilir. Yeniden büyüme genellikle kel alanın ortasından ince beyaz saç ile başlar, saç zamanla kalınlaşır koyulaşır ve rengini yeniden kazanır. Bazı hastaların tırnaklarında küçük çukurcuklar gelişebilir.

Alopesi Areata Tedavi Edilebilir mi?

Eğer saç kaybı yama şeklinde ise bu daha iyi seyirlidir, tedavisiz 1 yıl içinde tamamen saçlar geri gelebilir (yaklaşık %60-80). Bununla beraber ilerde saç kaybı atağı tekrarlayabilir. Eğer başlangıçta çok aşırı saç dökülmesi varsa düzelme iyi olmaz. Down sendromlu hastalarda veya şiddetli ekzeması olanlarda da hastalığın seyri iyi değildir.

Alopesi Areata Nasıl Tedavi Edilir?

Hafif derecede, erken dönemdeki hastalarda tedaviye gerek yoktur, onların saçları herhangi bir şey yapmadan tekrar geri gelir. Hastalığın seyrini değiştiremeye de bazı tedaviler saç büyümesini artırabilir. Hastalığın kendisi fiziksel sağlığı kötü yönde etkilemezken ciddi riskler taşıyan tedavilerden kaçınılmalıdır.

Uygulanan tedaviler şunlardır:

- **Steroid kremler ve saçlı deri uygulamaları:** Kel alanlara, genellikle günde iki kez, sınırlı bir süre için uygulanır.
- **Lokal steroid enjeksiyonları:** Kafa derisinde ve kaşlarda uygulanır ve saç kaybının küçük yamalar şeklinde olanlarında en etkili tedavi yaklaşımıdır. Enjeksiyonlar birkaç ayda bir tekrarlanabilir. Enjeksiyon yapılan alanın kenarında küçük bir çöküklük gelişebilir, fakat bu genellikle birkaç ay sonra iyileşir. Göz çevresindeki uygulamalarda dikkatli olunmalıdır, kaşlara enjeksiyon yapıldığında, enjeksiyon sayısı arttıkça glokom gelişebilir (göz küresinde basınç artışı).
- **Steroid tabletler:** Steroid tabletlerinin yüksek dozu saçların yeniden büyümesini sağlayabilir, fakat tedavi sonlandırıldığında alopesi çoğu kez tekrarlar. Ağızdan steroid alımı belli bir süreyi aştığında kilo alımının yanı sıra kan basıncı artışı, diyabet, mide ülseri, katarakt ve osteoporozu kapsayan ciddi yan etkilere sebep olabilir.
- **Ditranol krem:** Bu krem psoriasis olarak adlandırılan başka bir deri hastalığının tedavisinde kullanılır, derinin irritasyonuna sebep olur ve bazen kel alanlara uygulandığında saç büyümesini uyarır. Kremin kullanımı güvenilirdir, fakat özellikle sarışınlarda ve açık tenli bireylerde deri ve saçı mora-kahverengiye boyar.

- **Kontakt duyarlandırıcı tedavisi:** Hastada kimyasal bir madde ile allerji oluşturmaya kapsar (genellikle difensipron olarak adlandırılan bir kimyasal) ve kel alana bu kimyasalın çok düşük konsantrasyonu uygulanır, genellikle haftada bir kez uygulama hafif derecede inflamasyonu devam ettirmeye yeter. Kaşıntı, bül ve boyundaki lenf bezlerinde büyüme olası sıkıntı verici yan etkilere sahiptir. Deri renginde açılma olabilir (depigmentasyon), bu yüzden koyu tenli bireyler uyarılarak bu madde kullanılır. Bu tedavi sadece özel merkezlerde uygulanır.
- **Ultraviyole ışık tedavisi:** Burada alınan bir tablet veya uygulanan bir krem ile deri ışığa hassas hale getirilir, sonra kel alanlar haftada iki veya üç kez, birkaç ay boyunca ultraviyole ışığa maruz bırakılır. Tedavi sonlandırıldığında alopesinin tekrarlama olasılığı fazladır. Ayrıca bu tedavinin uzun dönemde deri kanserine yol açma riski olabilir.
- **Minoksidil losyon:** Kel alanlara uygulama saç büyümesine kozmetik olarak faydalı olmakla beraber bazı hastalara yardımcı olabilir.
- **Antidepresan tedavi:** hastalık psikosomatik sorunlara neden olabilmeye ya da psikosomatik sorunlar hastalığa zemin hazırlamaktadır. Bu nedenle antidepresan tedavi yararlı olabilir.

Ne Yapabilirim?

Siz bir hasta destek grubuna katılarak diğer hastalarla tanışabilir, böylece hastalığınıza daha kolay alışabilirsiniz.

Saçın, saçlı deriyi güneşten korumada önemli fonksiyonu olduğu unutulmamalıdır. Bu yüzden başınızdaki kel alanlara güneş koruyucu sürmelisiniz ya da şapka kullanarak güneşten korunmalısınız, böylece uzun süre güneş hasarının yapacağı değişimleri de azaltmış olursunuz.

Eğer yeniden büyüyen saçlarınız rengine yavaş dönüyorsa boyamanızda sakınca yoktur.

Tedaviye başlamadan önce gebeyseniz, emziriyorsanız, dahili hastalıklarınız varsa veya farklı sebeplerden düzenli ilaç kullanıyorsanız doktorunuzu mutlaka bilgilendiriniz.

İletişim adresi: Uludağ Üniversitesi Tıp fakültesi
Deri ve Zührevi Hastalıkları A.D., Görükle 16059, Bursa
Tel: 224 295 07 41

Web adresi: www.uludag.edu.tr